

Thaum yug *txog rau* 8 lub hlis

KEV LOJ HLOB NTAWM KEV COJ TUS CWJ PWM THIAB LUB SIAB LUB NTSWS

Cov menyuam yuav kawm txog cov kev siab xav thiab kev sib txuas lus li cas?

Kev Loj Hlob Ntawm Kev Coj Tus Cwj Pwm Thiab Lub Siab Lub Ntsws Cov Lus Qhib

Cov menyuam yaus xav li cas thiab yuav tswj tau

- awv tus kheej,
- lawv txoj kev siab ntsws xav thiab cwj pwm, thiab
- lawv txoj kev sib raug zoo nrog lwm tuss

cov ntawm no yog qhov uas peb hu hais *kev loj hlob ntawm txoj kev sib raug zoo nrog lwm tus-kev siab ntsws xav*.

Txoj kev loj hlob ntawm cov kev txawj no tseem ceeb heev rau tus menyuam txoj kev vam meej hauv tsev kawm ntawv nrog rau lwm cov kev txawj ib yam nkaus, xws li kev hais lus thiab kev nyeem ntawv thiab kev laij lej.

Thawj tsib xyoos ntawm tus menyuam lub neej lawv yuav kawm los

- tswj lawv lub cwj pwm,
- cwj, qhia thiab tswj txoj kev siab ntsws xav,
- paub thiab txawj xav txog lwm cov neeg txoj kev siab ntsws xav,
- coj nrog cov phooj ywg,
- koom ua ib tug hauv ib pab pawg, lossis
- kawm los sib raug ze nrog cov neeg laus, nrog rau lawv niam lawv txiv, lwm cov neeg hauv lawv lub tsev neeg, thiab cov kws qhia ntawv.

Cov menyuam yaus yuav kawm cov kev txawj hais txog txoj kev sib raug zoo nrog lwm tus-kev siab ntsws xav los ntawm kev sib raug ze nrog cov neeg laus thaum lawv sib tham mus los, ua ub ua no ua ke thiab qhuab qhia zoo. Txoj kev ua si yog ib qho tseem ceeb los pab tus menyuam kawm txog cov kev txawj ntawm no thiab. Thaum lawv ua si, cov menyuam yaus yuav sim cov kev txawj uas lawv paub los coj nrog lwm tus neeg, sim qhov lawv txoj kev siab ntsws xav, sim cov cwj pwm tshiab thiab txais lus rov qab txog lawv ntawm lwm cov neeg. Txoj kev ua si pab cov menyuam yaus los kawm ntawv txog lawv tus kheej thiab lwm cov neeg thiab los tsim lawv txoj kev txawj sib txuas lus thiab txoj kev coj nrog lwm tus neeg.

**Cov menyuam yuav kawm txog cov kev siab xav thiab kev sib txuas lus li cas?
KEV LOJ HLOB NTAWM KEV COJ TUS CWJ PWM THIAB LUB SIAB LUB NTSWS**

Ke Loj Hlob Ntawm Kev Coj Tu Cwj Pwm Thiab Lub Siab Lu Ntsws

Cov Lus Qhib

Kuv tus menyuam kawm dabtsi txog nws tus kheej thiab nws txoj kev siab ntsws xav?

- Koj kawm tias koj yuav coj li cas pib thaum koj yug los. Thaum cov mosliab yug los lawv yeej muaj ntau lub peev xwm-saib, hnov, noj, ua suab (quaj thiab ua suab)-tiamsis txhua yam tshiab rau lawv.
- Feem ntau cov mosliab uas yug los yeej txawj coj nrog tib neeg, lawv paub saib koj lub qhov muag thiab sai sai, lawv yuav pib luag ntshi.
- Lawv xav paub txog cov tib neeg uas nyob ib ncig thiab lawv xav kawm txog lawv tus kheej thaum lawv ua ub ua no nrog lawv cov neeg (cov tib neeg uas tu lawv). Piv txwv tias, tus menyuam quaj vim ib yam dabtsi hauv nws lub cev tsis yog. Thaum nws niam nws txiv pub mis rau nws noj, nws hnov tias qhov ntawd zoo zog tuaj. Ces sai sai nws yuav kawm tias qhov nws hnov hauv nws lub cev yog hu tias "tshaib plab," thiab nws yuav txawj ploj mus thaum nws noj mis.
- Koj tus menyuam kuj kawm tias lwm cov tib neeg xav li cas txog lawv thiab. Thaum tib neeg luag ntshi, tham, mloog, teb thaum nws quaj thiab los hlub nws, nws kawm tias lawv hlub nws thiab nws tseem ceeb.

Nws kawm dabtsi txog lwm cov tib neeg thiab kev sib raug zoo nrog lwm tus neeg?

- Koj tus menyuam kuj kawm txog cov neeg uas nws nyob nrog thiab. Nws cwj tau cov tib neeg uas nws pom tas li thiab yuav luag ntshi rau lawv thiab nws yuav saib lawv ntev dua nws saib lwm cov neeg uas nws tsis paub.
- Nws xum nyob nrog cov tib neeg uas nws paub thiab nws txawj nrhiav lawv thaum nws nyob ib qho chaw tshiab lossis ib qho chaw nws tsis paub.
- Nws ua zoo saib tib neeg lub ntsej muag kom nws nkag siab-lawv puas luag ntshi? lawv puas zoo li lawv ib ce nruj nruj? lawv puas tu siab?-ces nws siv tej yam li no los pab nws to taub nws lub ntiaj teb. Yog tias nws niam nws txiv puag nws thiab ib tug neeg tshiab taug kev los hais "nyob zoo," feem ntau nws yuav saib nws niam nws txiv lub ntsej muag los kuaj seb nws niam nws txiv coj li cas ua ntej nws yuav paub tias nws yuav tau coj li cas nrog tus neeg tshiab ntawd.
- Nws pib khwv yees tias tib neeg yuav coj li cas raws li tej yam nws ua. Thaum nws luag ntshi rau koj, nws yeej txhob txwm tos kom koj luag ntshi rov qab. Thaum nws cev tes rau koj, ces nws paub tias koj yuav puag nws.
- Nws tsis tau paub tias lwm cov tib neeg muaj lawv txoj kev siab ntsws xav uas yuav txawv ntawm nws cov, tiamsis nws yuav pib qhia tias nws txoj kev siab ntsws xav li cas kom tseeb zog thiab nws nyiam saib seb tib neeg lub ntsej muag zoo li cas.

**Cov menyuam yuav kawm txog cov kev siab xav thiab kev sib txuas lus li cas?
KEV LOJ HLOB NTAWM KEV COJ TUS CWJ PWM THIAB LUB SIAB LUB NTSWS**

Cov lus los pab koj txhawb kom koj tus menyuam kawm txog nws tus kheej los ua ib tug neeg, kawm txog tej yam nws txoj kev siab ntsws xav thiab kawm txog lwm cov tib neeg:

Kawm txog nws tus kheej los ua ib tug neeg

- Niaj zaus luag ntxhi rau koj tus mosliab thiab tham nrog nws. Mloog thiab teb thaum nws ua suab hais lus thiab thaum nws ua lwm cov suab. Thaum koj ua tej yam hlab hlab nws li no nws yuav pab koj tus mosliab xav zoo txog nws tus kheej thiab qhia rau nws tias nws muaj ib tug hlab thiab hwm nws.

Thaum koj ua tej yam hlab hlab nws li no nws yuav pab koj tus mosliab xav zoo txog nws tus kheej thiab qhia rau nws tias nws muaj ib tug hlab thiab hwm nws.

- Mus pab tamsid thaum koj tus mosliab tshaib plab, nkees lossis yuav tsum hloov nws daim daivpawm lossis nws xav kom tau koj. Qhov no yuav pab koj tus menyuam pom tias nws nyab xeeb, raug hlab thiab yuav ntseeg rau lub ntiaj teb.

Qhov no yuav pab koj tus menyuam pom tias nws nyab xeeb, raug hlab thiab yuav ntseeg rau lub ntiaj teb.

- Tham li no nrog koj tus menyuam. Thaum koj ua li no koj qhia tau ib co lus rau nws txog tej yam uas nws ua.
 - “Kuv hnov koj quaj quaj. Tej zaum koj tshaib plab. Kuv mam li mus npaj kom kuv pub tau mis rau koj noj.”
 - “Koj ua si ntev heev li lawm. Koj mos mos koj lub qhov muag. Tej zaum koj nkees nkees lawm. Los wb mus nrhiv koj daim pam uas koj nyiam, ces kuv yuav coj koj mus pw.”
 - “Kuv pom tias koj sim dov, koj ib sij.
- Sib tw ua si nrog ko tus mosliab.
 - Cov kev ua si yooj yim li peek-a-boo yeej ua rau koj tus mosliab zoo siab heev thiab pab qhia rau nws tias yuav muaj tej lub sijhawm uas koj yuav mus, tiamsis koj yeej yuav rov qab los.
 - Thaum koj qhia cov npe rau tej yam uas nyob ntawm nws lub cev qhov ntawd yog ib yam lom zem heev: “Koj lub taub ntswg nyob qhov twg?” Ces tau tes rau lossis thaum koj chwv nws lub taub ntswg koj hais tias taub ntswg. “Koj lub pob ntseg nyob qhov twg?” Ces tau tes rau lossis thaum koj chwv nws lub pob ntseg koj hais tias pob ntseg.
- Ua tej yam uas koj yuav tsum ua kom lom zem xws li thaum koj hloov daivpawm thiab muab nws hnab khaub ncaws.
 - “Koj puas kam tuav koj daim daivpawm thaum kuv muab koj daim qub le?” “Wb yuav hnab koj lub ris...koj ob txhais ko taw nyob qhov twg lawm? Aub, nkawv nyob ntawd sav? Nkawv khiav nkaum hauv koj lub ris lawm”
 - Tagnrho cov kev ua si sib tw no yuav pab koj tus menyuam kawm txog nws lub cev thiab nws ua haujlwm li cas, thiab lawv yuav pab koj tus menyuam xav zoo txog lawv tus kheej!

**Cov menyuam yuav kawm txog cov kev siab xav thiab kev sib txuas lus li cas?
KEV LOJ HLOB NTAWM KEV COJ TUS CWJ PWM THIAB LUB SIAB LUB NTSWS**

Kawm Txog Lawv Txoj Kev Siab Ntsws Xav

- Koj tus menyuam yuav tham tau nrog koj thaum lawv quaj, nws yim huab tseem ceeb thawj ob peb lub hlis ntawm nws lub neej. Thaum koj tus menyuam quaj lossis ua rau koj pom tias nws zoo siab siv cov kev uas ua rau nws pom tias koj hlub hlub nws.
 - Nws tseem ceeb kom koj sim los paub tias koj tus menyuam ua li cas thaum nws thov rau dabtsi thiab nws thov rau dabtsi thaum nws quaj. Txawm tias koj yeej sim txhua yam tiamsis nws tseem quaj quaj, nws yuav zoo siab heev thaum koj hlub puag nws thiab qhia rau nws tias koj nyob ntawd rau nws. Thaum koj nyob tus tus nws yuav pab koj tus mosliab zoo siab zog tuaj txawm tias nws tseem quaj quaj.
- Tham rau koj tus menyuam. Thaum koj ua li no koj qhia tau ib co lus rau nws los pom tias nws txoj kev siab ntsws xav li cas. Cov mosliab siab muag muag thaum ib tug neeg qw thiab lwm cov kev uas tib neeg ua thaum lawv chim siab thiab tej zaum lawv yuav ntshai lossis chim siab thaum lawv pom, txawm tias koj tsis chim siab rau lawv.
 - “Kuv hnov koj quaj quaj. Koj tu tu siab vim tias koj txiv mus nraum zoo lawm los?”
 - “Koj tsa tsa koj ob txhais. Koj zoo siab heev pom koj txiv!”
 - Ua zoo saib thaum koj qhia txog tej yam koj txoj kev siab ntsws xav thaum koj nyob ntawm koj tus menyuam. Nws yuav saib zoo heev thiab nws siv tej yam nws kawm ntawm koj los qhia tias nws txoj kev siab ntsws xav li cas.

Kawm txog lwm cov neeg

- Thaum koj ua tej yam tshiab siv sijhawm los pab koj tus mosliab haum rau cov neeg tshiab. Tej co mosliab nyiam ntsia cov neeg ua ntej lawv los puag nws.
- Yog koj npaj tias ib tug neeg tshiab yuav los saib xyuas koj tus mosliab, siv sijhawm los pab koj tus menyuam nyob kam nrog tus neeg tshiab ntawd. Koj mus ntsib tau tus neeg tshiab ntawd nrog koj tus mosliab rau ib teev lossis ntev dua ua ntej koj yuav mus. Thawj ob peb lwm uas koj tso koj tus mosliab nyob nrog tus neeg tshiab, rov qab mus tos nws li ib lossis ob teev tom qab, li ntawd koj tus mosliab yuav pib nkag siab tias koj mus tiamsis koj yeej yuav rov qab los.

allaboutyoungchildren.org